

به سوی اکوسیالیسم نه انقراض

ترجمه : محمد رضا جعفری

کنفرانس آب و هوای سازمان ملل که، COP26 بیانیه‌ای از سوی اتحاد اکوسیالیست، برای توزیع در 31 اکتبر در گلاسکو افتتاح شد، تهیه شده است. محمدرضا جعفری در مقدمه خود به کاستی‌های بنیادی این متن اشاره می‌کند و می‌افزاید که مطالبات باید به شکلی باشد که همراهی و همدلی مردم در طبقه‌ی متوسط و کارگر را جلب کند و از هراس ناشی از تصور افزایش قیمت‌ها و کاهش سطح رفاه هم بکاهد.

مقدمه‌ی مترجم: این بیانیه تحت امضای اکوسیالیست‌های جهانی که خود را وامدار سوسیالیسم و ادامه‌دهنده‌ی آن برآمده از منطق ذاتی نقد اقتصادی سیاسی مارکس می‌دانند تا حدی دلسردکننده است. بخشی از مطالبات آن در بسیاری از دستورکارها و برنامه‌های نهادهای غیردولتی و سازمان‌های دولتی لیبرال و نظام وجود دارد. تلاش‌ها برای استفاده از فناوری‌های سبز و، Green New Deal های سرمایه‌داری، مانند انرژی‌های تجدیدپذیر در کنار ترویج استفاده از حمل و نقل عمومی عمده راهکار طرفداران وضعیت می‌توان دید. گذاری که در COP26 موجود است که نمونه‌های آن را در نشست‌های بین‌المللی مانند همین این بیانیه بر آن تاکید شده، یک گذار درون‌سیستمی است که پیش از این در نقدهای مفصل افرادی چون جان پلامی‌فاستر و میشل لووی و ... ناشدنی بودن آن برشمرده شده است. بدون تغییر بنیادین سیستم، خلع ید از ابرشرکت‌های سرمایه‌داری، کاهش مصرف و اولی به آن تغییر شیوه‌ی تولید، امکان مهار معضلات فزاینده‌ی زیست‌محیطی، یکی همین گرمایش جهانی و تغییر اقلیم، میسر نیست. مساله انرژی و تولید آن- در شکل‌های مختلف که عوارض خاص خود را چه در معدن‌کاوی به دنبال عناصر شیمیایی مورد نیاز در ساخت تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر و چه در شکل سوزاندن سوخت فسیلی دارد- برای پاسخ‌دادن به نیازهای هر دم روبه رشد جهانی، مساله‌ی منابع مورد نیاز برای تولید کالاهای مصرفی کم‌دوام و نالازم که نیازهای ساختگی را برآورده می‌کنند، مساله‌ی زباله‌های فزونی‌یاب ناشی از همان کالاهای، زمین‌های موردنیاز برای تولید جهانی غذا که معیارهای بازار بخش بزرگی از آن را به صورت دورریز درمی‌آورد و جنگل‌زدایی ناشی از آن، مساله‌ی نظامی‌گری و امپریالیسم و هزینه‌های مادی و محیط زیستی آن، افزایش مالیات بر ثروتمندان، کربن و کالاهای تجملی که اکثریت از دسترسی به آنها محرومند و هزینه‌کرد عایدی

آن در جبران هزینه‌های طبقات پایین که از گران‌شدن سوخت فسیلی ضرر می‌کنند، و در نهایت کنترل کارگری و اداره‌ی اجتماعی سیستم تولید کالا و توزیع منافع در این بیانیه غایبند. این می‌تواند ناشی از ناهمگونی طیف‌های دخیل در بین‌الملل اکوسوسیالیستی و نیاز به اجماع بر سر بندهای بیانیه باشد. در کنار این، مطالبات باید به شکلی باشد که همراهی و همدلی مردم در طبقه‌ی متوسط و کارگر را جلب کند و از هراس‌افکنی ناشی از تصور افزایش قیمت‌ها و کاهش سطح رفاه بکاهد.

به هر رو چنان‌چه در منابع اصلی تعریف اکوسوسیالیسم آمده راه‌های صرفاً تکنولوژیک، مانند فناوری‌های اخذ و حبس کربن، و شکل‌محور، مانند حمل و نقل عمومی، یا راه‌هایی بی‌سرانجام و از لحاظ عملی نشدنی‌اند و یا خود به کالاسازی و تجاری‌سازی بیشتر محیط زیست تبدیل خواهند شد. یادمان نرود بیش از ۸۰ درصد گازهای گلخانه‌ای را اقلیتی تولید می‌کنند که از جت‌های شخصی، کشتی‌های مجلل و کاخ‌های عظیم و ابرخودروهاشان دست نمی‌توانند کشید. با این حال این توجه به این بیانیه، و واکنش‌های دیگر نهادهای خارج از سیستم، هم به عنوان نوعی کنش آلترناتیو در مقایسه با جریان‌های اصلی محیط زیست، در آستانه‌ی اجلاس جهانی تغییر اقلیم در گلاسکو اسکاتلند و به قصد تاثیر گذاردن بر نتایج آن و هم به عنوان بخشی از حرکت جریان اکوسوسیالیسم جهانی، و نقد آن، مفید خواهد بود.

بیانیه‌ای که در پی می‌آید از سوی اتحاد اکوسوسیالیست، ائتلاف مستقر در بریتانیا که توسط چپ سبز، کنفرانس آب، COP26 و وحدت چپ و جریان مقاومت ضدسرمایه‌داری سازماندهی شده، برای توزیع در در و هوای سازمان ملل که در ۳۱ اکتبر در گلاسکو افتتاح شد، تهیه شده است. این بیانیه پس از بحث و تصویب اصلاحات پیشنهادی شبکه‌ی جهانی اکوسوسیالیست، توسط طیف وسیعی از افراد و گروه‌ها مورد تایید قرار گرفته است. این بیانیه توزیع خواهد شد.

همچنین بخوانید: **مرگ زیستگاه گیاهی و جانوری لای دیوارهای بتنی ترکیه**

پس از یک تابستان پر از موج‌های بی‌سابقه‌ی گرمایی، [کنفرانس اقلیمی سازمان ملل] COP 26 آتش‌سوزی‌ها و سیل‌های متعدد، در پس‌زمینه‌ای از به‌هم‌ریختگی روبه‌ازدیاد اقلیم و تخریب زیست‌محیطی برپا می‌شود. شبخ تغییر اقلیم بر فراز سر ماست و ما با بحران‌های پرشمار، به‌هم‌پیوسته و جدایی‌ناپذیر آب و هوا، محیط زیست، انقراض، اقتصاد و بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان مواجه‌ایم.

ما به‌عنوان اکوسوسیالیست اعلام می‌کنیم جهان دیگری ممکن است، اما [نیل به این هدف] یک تحول عظیم اجتماعی و سیاسی را می‌طلبد که مستلزم بسیج توده‌های کارگر در سراسر جهان است. تنها پایان پی‌جویی شرورانه‌ی سود خصوصی، ائتلاف بی‌پایان [منابع]، و عطش سیراب‌ناپذیر برای رشد [به عنوان مشخصه‌های] سرمایه‌داری می‌تواند راه‌حلی را نه تنها برای تغییر اقلیم، زوال محیط زیست و انقراض جمعی، که برای فقر جهانی، گرسنگی و استثمار مفرط پیش نهد.

مسائل بزرگ تغییر اقلیم در گلاسکو مورد بحث قرار خواهد گرفت، اما ورای هر آنچه بر آن توافق شود، سرمایه‌داری، در بهترین حالت تنها می‌تواند تغییر اقلیم را تعدیل کند نه این‌که باعث توقف آن شود. راهکارهای حقیقی [مواجهه با تغییر] اقلیم را نمی‌توان بر بنیان همان نظام بازاری بنا کرد که خود بانی این مشکل بوده است. فقط زنان و مردان طبقه‌ی کارگر سازمان‌یافته، روستاییان تحت ستم و ساکنان نخستین و اصلی جهان جنوب قدرت پایان‌دادن به سرمایه‌داری را دارند، زیرا نیروی کار آنهاست که تمامی ثروت‌ها را تولید می‌کند و اینانند که با تغییر نظام چیزی برای از دست دادن ندارند جز نابرابری، استثمار و منفعت خصوصی [سرمایه‌داران].

: همین حالا، برای باز ایستادن تغییرات اقلیمی، ما خواستار اقدامات زیریم

- اتمام سوخت‌های فسیلی باید در زمین بمانند – بدون [استخراج] گاز، زغال سنگ یا نفت جدید
- حرکتی سریع به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر برای حمل‌ونقل، زیرساخت‌ها، صنعت، کشاورزی و اماکن مسکونی
- یک برنامه کلان جهانی شامل اقدامات همگانی برای سرمایه‌گذاری در مشاغل سبز و جایگزینی اشتغال در صنایع ناپایدار
- تزریق جهانی و عادلانه‌ی منابع مالی به جهان جنوب برای توسعه فناوری‌ها و زیرساخت‌های پایدار موردنیاز آنان
- کاهش عظیم حداقل ۷۰ درصدی در انتشار گازهای گلخانه‌ای تا سال ۲۰۳۰ نسبت به سال ۱۹۹۰. این اقدام می‌بایست فراگیر باشد و از جمله همه‌ی گازهای منتشره در صنایع نظامی، هوایی و کشتیرانی را در بر بگیرد و نیز شامل سازوکارهایی برای حسابرسی شفاف، ارزیابی و نظارت عمومی باشد
- پایان طرح‌های خرید و فروش آلاینده‌ها [تجارت کربن-م]
- پایان فوری دست‌اندازی به قلمرو و تخریب سرزمین‌های مردم بومی از طریق طرح‌های استخراج [م]. خارج از مرزها به قصد فروش در بازارهای جهانی-م، جنگل‌زدایی و تصاحب زمین

پایداری و عدالت جهانی

بحران درازدامنه‌ی جهانی و اثرات بی‌واسطه‌ی حوادث فاجعه‌بار [طبیعی] با شدت بیش‌تری بر زنان، کودکان، سالمندان، دگرباشان جنسی، افراد ناتوان و اقلیت‌های بومی تأثیر می‌گذارد. راهبرد اکوسوسیالیستی عدالت اجتماعی و مبارزات رهایی‌بخش ستمدیدگان را در مرکز توجه خود قرار می‌دهد.

مهاجرت اقلیمی و رشد آن در اثر تغییرات آب و هوایی، مناقشات و جنگ‌ها بر سر منابع طبیعی را موجب می‌شود. اسکان و حمایت از حرکت آزادانه‌ی مردم باید یک سیاست اصلی و بخش ضروری برنامه‌ریزی برای آینده باشد.

همچنین بخوانید: ۲۰ سال تلاش بی‌سرانجام برای خروج زباله از جنگل‌های شمال

ما فراخوان می‌دهیم برای

- لغو فوری بدهی‌های خارجی جهان جنوب
- تغییر سریع از مزرعه-«کارخانه»های عظیم و کشاورزی تجاری تک‌محصولی بزرگ‌مقیاس به سمت روش‌های کشاورزی دوستدار محیط زیست و سرمایه‌گذاری در فناوری کشاورزی سبز در جهت کاهش استفاده از کودهای مصنوعی و آفت‌کش‌ها و [در نهایت] جایگزینی آن با شیوه‌های ارگانیک و حمایت از کشاورزان کوچک
- کاهش قابل توجه در تولید و مصرف گوشت و لبنیات از طریق آموزش و ارائه و ترویج جایگزین‌های گیاهی با کیفیت بالا و مقرون به صرفه
- ترویج سیستم‌های کشاورزی مبتنی بر [اصلی] حق بر غذا و حاکمیت غذایی، حقوق بشر با کنترل [و نظارت] محلی بر منابع طبیعی، بذر، زمین، آب، جنگل‌ها، دانش و فناوری برای پایان‌دادن به ناامنی غذایی و تغذیه در جهان جنوب
- پایان دادن به جنگل‌زدایی در جنگل‌های استوایی و شمالی [جنوب قطب شمال و مناطق معتدل سرد شمالی موسوم به تایگا مشترک در قاره‌های اروپا، آسیا و آمریکای شمالی-م] از طریق کاهش تقاضا برای واردات مواد غذایی، الوار و سوخت‌های زیستی
- پایان دادن به روند مخرب زیست‌محیطی و اجتماعی استخراج‌گرایی [استخراج برون‌مرزی برای فروش در بازارهای جهانی-م] ، به ویژه در سرزمین‌های مردم بومی و اهالی نخستین
 - احترام به حقوق اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و سرزمینی مردمان بومی و اهالی نخستین
 - افزایش گسترده مناطق حفاظت شده برای حفاظت از تنوع زیستی
 - پایان دادن به فقر سوخت از طریق تامین انرژی برای خانه‌ها و ساختمان‌های موجود به وسیله‌ی فناوری‌های پایدار و کارآمد

ما خواستار یک گذار عادلانه‌ایم در

- بازمهارت‌آموزی کارگران شاغل در صنایع مخرب محیط زیست در مشاغل جایگزین با دستمزد خوب در اقتصادی نوین

- مشارکت کامل و دموکراتیک کارگران برای به کارگیری انرژی و خلاقیت طبقه‌ی کارگر در طراحی و اجرای فناوری‌های پایدار جدید و از رده‌خارج‌کردن فناوری‌های ناپایدار قدیمی
- تخصیص منابع برای آموزش عمومی و مشارکت در انجام و ارتقای یک گذار عادلانه، با آموزش محیط زیستی که در همه‌ی سطوح دوره‌های آموزشی گنجانده شده است
- توسعه‌ی فوری حمل‌ونقل عمومی پایدار، مقرون‌به‌صرفه و با کیفیت بالا به همراه یک برنامه جامع و یکپارچه که نیازهای مردم را برآورده کرده و نیاز به استفاده از خودروی شخصی را کاهش دهد
- یک اقتصاد اکوسوسیالیستی برنامه‌ریزی شده که حذف ضایعات، دوباره‌کاری و اقدامات مضر [ایجاد] برای محیط زیست را در ستورکار خود قرار دهد، به همراه کاهش هفته‌ی کاری و در همان حال افزایش اوقات فراغت
- بازسازماندهی شیوه‌های کار با تاکید بر انعطاف‌پذیری منصفانه و کار نزدیک‌تر به خانه، با استفاده از [توسعه‌ی] زیرساخت پهنای باند رایگان و سریع

ما اکوسوسیالیست‌ها، با ترسیم چشم‌اندازی از یک جهان عادلانه و پایدار، از کنه وجودمان و با هر سلول تن‌مان برای هر تغییر حتی کوچک، که چنین جهانی را ممکن سازد، مبارزه می‌کنیم. ما با سازمان‌دهی و ارائه‌ی کمک تلاش خواهیم کرد سازمان‌های کارگری و اجتماعی در سطح بین‌المللی تا حد توان، چنین مطالباتی را از دولت‌ها بخواهند و ابرشرکت‌ها را به چالش کشند

آبان ۱۴۰۰

منبع:

<https://climateandcapitalism.com/2021/10/24/ecosocialism-not-extinction/>

سایت میدان